

РЕШЕНИЕ

№ 543

гр. Търговище, 03.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ТЪРГОВИЩЕ, IX СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и пети октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Красимира Ив. Колева

при участието на секретаря Е. ИВ. Д.
като разгледа докладваното от Красимира Ив. Колева Гражданско дело № 20233530100875 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание – чл.124 ал.1 от ГПК и във вр. чл.79 ЗС.

Ищците – Б. Д. Б., Р. Б. Й. и С. Б. С., твърдят в исковата си молба, че са наследници –първата е съпруга, а втората и третият са децата-дъщеря и син на Б. С. Б., поч. на 16.02.2020г.

Първата ищца и съпругът и - Б. С. Б. са придобили недвижим имот - земеделска земя в землището на гр.Търговище, м.“Драка“, с площ от 500 кв.м., който имот ищцата и нейният съпруг са били получили по силата на договор за замяна през 1963 год. за отчужден техен имот, попадащ в чашката на язовир „Поляница“, съгласно т.28 по Протокол от 13.03.1963 г. на комисията по ТПС - гр. Търговище. В подкрепа на това е и издаденото Удостоверение от Община Търговище, в което изрично е записано, че Об. Търговище, дирекция ЗТТСД, в своите регистри - том 3, страница 22, по партидата на Б. С. Б. е записала, че „лозе в местността Драка, с площ от 0,500 дка е придобито от същия, като замяна-договор.

От тази дата /13.03.1963 г./ ищците са го владеели явно и необезпокоявано, повече от 50 години, без някой да им оспорва правата. Процесният имот е бил частна собственост, поради което, същият не е заявяван за възстановяване по реда на ЗСПЗЗ, като при опит да се снабдят с документи са установили, че същият се води като земя по чл.19 от ЗСПЗЗ - общинска собственост и в кадастралната карта на гр.Търговище е отразен като имот с идентификатор 73626.156.302, с площ от 602 кв.м. В подкрепа на тезата си, ищците представят и кадастрална скица на ПИ с идентификатор 73626.156.302, от която е видно, че процесният имот е нанесен в КККР, последно изменение на КККР, засягащо имота е от

21.02.2018г. адрес на ПИ: гр. Търговище, местност „Драка Б“, площ 602 кв.м., трайно предназначение на територията земеделска, начин на трайно ползване: друг вид трайно насаждение, категория на земята: 3, предишен идентификатор, няма, номер по предходен план: 156302, при съседни: конкретно посочените имоти с кадастрални номера.

Досежно приложимостта на давностното владение на ищите (лично от Б. Б. и на другите двама като наследници на Б. Б.), следва да се приложат разпоредбите на Решение № 3/24.02.2022г. на КС на РБ.

По силата на това решение, че предвиденият в § 1, ал. 1 ЗДЗС (обн., ДВ, бр. 46 от 2006 г., в сила от 1 юни 2006 г.) срок на действие на мораториума върху давността за придобиване на имоти частна държавна или общинска собственост - до 31 декември 2022 г., нарушава конституционния принцип на пропорционалност и съществено надхвърля необходимото за постигане на дефинираните цели - не е налице конституционно оправдание за наложителност на толкова дълъг период на спиране на давностния срок, който да е необходим на държавата и общините да предприемат съответните действия по защита на своята собственост. Конституционният съд констатира несъразмерност на оспорената уредба и с оглед законовите срокове за придобиване на собственост при давностно владение - периодът на спиране на давностния срок многократно надвишава най-дългия възможен срок на давностно владение, което законът изисква, за да се придобие право на собственост върху владения имот. В рамките на прекомерно дългия срок на предвидения в § 1, ал. 1 ЗДЗС мораториум, на владелците на имоти - частна държавна или общинска собственост е наложено да търпят безсрочно бездействието на държавата и общините, които не са стимулирани да предприемат необходимите действия за изпълнение на вменените им по закон задължения да стопанисват и управляват собствеността си с грижата на добър стопанин. С оглед изложеното Конституционният съд приема, че разпоредбата на § 1, ал. 1 ЗДЗС следва да бъде обявена за противоконституционна, като противоречаща на чл. 17, ал. 1 и чл. 4 от Конституцията. В своята практика Конституционният съд поддържа, че „когато със закон е предоставена възможност на гражданите да придобият по давност определена категория вещи [...] не може с последващ закон да се прогласи неприложимост на тази давност при установяването на правото на собственост върху тях. Подобен законодателен подход накърнява правната сигурност и предвидимостта на нормативната уредба като основни характеристики на правовата държава.“ (виж Решение № 7 от 2009 г. по к. д. № 11/2009 г.).

Ищите считат, че с обявяването за противоконституционни разпоредбите на § 1, ал. 1 от Закона за допълнение на Закона за собствеността (обн., ДВ, бр. 46 от 2006 г., поел. доп., ДВ, бр. 18 от 2020 г.) и на § 2 от Заключителните разпоредби на Закона за изменение на Закона за собствеността (обн., ДВ, бр. 7 от 2018 г.), ищите са собственици на основание давностно владение на земеделска земя, с площ от 602 кв.м., находяща се в землището на гр. Търговище, м. „Драка-Б“, представляваща имот с идентификатор - ПИ № 73626.156.302 при определените граници.

Ищите молят съдът да признае за установено в отношенията им с Община

Търговище, че те са собственици по давностно владение и наследство на визирания имот в м. „Драка-Б” в землището на гр.- Търговище, а именно ПИ с идентификатор № 73626.156.302 с площ от 602 кв.м. при определените граници. Редовно призовани ищците в открито заседание се явиха лично и с упълномощен процесуален представител – адв. В. П. от АК-София, който поддържа иска така, както е предявен и по изложените в писмена защита подробни съображения. Молят да им се присъдят разноските по делото.

Ответникът – Община Търговище, редовно уведомен за исковата молба, подаде в срока и по реда на чл.131 от ГПК писмен отговор, съгласно който счита иска за допустим, но неоснователен.

Ответникът не спори за следните обстоятелства:

Процесният имот с идентификатор №73626.156.302 по КК за землището на гр. Търговище попада извън строителните граници на населеното място, определени с действащия ПУП - план за регулация, одобрен със Заповед № 336/09.07.1996г.

В кадастралният план за местността „Драка - В”, изработен през 1975 г., поземлен имот с идентификатор №73626.156.302 представлява част от поземлен имот № 4250, записан в разписния лист към плана на Х. Б..

Видно от Удостоверението от 2012 г., издадено от Община Търговище, приложено по делото, Б. Б. е имал 0,500 дка. лозе в местността „Драка“, придобито с Договор чрез замяна. Представеният Протокол от 13.03.1963 г. /приложен по делото/ показва, че на молителя му е предоставена земя за вечно ползване по Постановление /вероятно № 21 от 31.01.1963 г./.

В Протокола по чл. 19, имотът е в частта, в която са имоти, по отношение на кои го са допуснати непълноти и грешки при определянето им като земи по чл. 19 от ЗСПЗЗ.

Не са подавани документи за придобиване на собственост по реда на §4 от ПЗР на ЗСПЗЗ. Няма съставен акт за общинска собственост.

ОСНОВНОТО ВЪЗРАЖЕНИЕ на ответника е, че не е изтекла изтекла 10-годишната придобивна давност!

Съгласно разпоредбата на чл.79, ал. 1 от ЗС, правото на собственост по давност върху недвижим имот се придобива с непрекъснато владение в продължение на 10 години, но със забраната по чл. 86 от ЗС /в ред. от 1951- 1996г./ посоченият придобивен способ е изключен по отношение на държавните и общинските имоти.

С действащата от 01.06.1996 г. законодателна промяна забраната е отпаднала по отношение на частната общинска собственост, но с разпоредбата на §1 от Закона за допълнение на ЗС (ДВ, бр. 105 от 2006 г. и бр. 113 от 2007 г.) придобивната давност е спряна, считано от 31.05.2006 г. до 31.12.2008 г. С оглед на това, в конкретния случай придобивна давност за ищеца е било възможно да тече от 01.06.1996 г. до 31.05.2006 г., но не е изтекъл 10 - годишния срок по чл. 79, ал. 1 от ЗС, тъй като неговият край настъпва на съответната дата от последната година, а именно - 01.06.2006 г., което условие не е осъществено. Предвид горното, ищецът не е могъл да придобие собствеността върху

посочения недвижим имот в резултат на давностно владение след отчуждаването му, поради което спрямо него не са налице предпоставките по чл.79, ал.1 от ЗС и предявеният установителен иск е неоснователен.

КС на РБ в свое Решение № 3 от 24 февруари 2022 г., обн. в ДВ бр. 18 от 4.03.2022 г. обявява за противоконституционни разпоредбите на § 1. ал. 1 от Закона за допълнение на Закона за собствеността (обн., ДВ, бр. 46 от 2006 г., поел. доп., ДВ, бр. 18 от 2020 г.) и на § 2 от Заключителните разпоредби на Закона за изменение на Закона за собствеността (обн., ДВ, бр. 7 от 2018 г.). „С обявяването на разпоредбата на § 1, ал.1 ЗДЗС за противоконституционна не се засяга нейния досегашен ефект. Съгласно чл. 151, ал. 2, изр. 3 от Конституцията последиците от преустановяване на мораториума ще настъпят от момента на влизане на настоящото решение в сила.“ /04.03.2022г./

Редовно призван ответникът в открито заседание се представлява от пълномощника – юрк. В. К., която след събиране на писмените, гласни доказателства и заключението на експертизата заяви, че поддържа писмения отговор и подробно изложените в него съображения за неоснователност на иска.

Едва в хода на устните състезания, след като са били събрани доказателствата по делото и е приключило съдебното дирене, представителят на ответника отбелязва, че това дело – между същите страни и за същия имот се води за трети път: първият път е било гр.дело № 2046/2007г. по описа на РС-Търговище, вторият път е било гр.дело № 1104/2019г. по описа на РС-Търговище, като и в хода на въззивното производство на мястото на ищеца Б. Б., който починал, са конституирани неговите наследници. Първият път, през 2008г. делото стигнало до ВКС и било оставено без уважение. По тези две дела исковете са били отхвърлени т.е. решенията са били в полза на общината. В подкрепа на казаното процесуалният представител на ответника не е представил никакви доказателства и няма никакво искане във връзка с изложеното.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

Съгласно представеното удостоверение изх.№ 5417/07.04.2023г., изд. от Община Търговище, ищите Б. Д. Б., Р. Б. Й. и С. Б. С. са наследници –първата е съпруга, а втората и третият са дъщеря и син на Б. С. Б., поч. на 16.02.2020г.

Видно от удостоверение № УО-ЗГ-27/21.06.2017г., изд. от Община Търговище, дирекция „Земеделие, транспорт, търговия и социални дейности“ в регистрите, съхранявани в общината – том 3 стр.225, по партидата на Б. С. Б. е вписано: 1. Лозе в м. „Драка“ с площ 0.500 дка като е отбелязано, че имотът е придобит чрез: замяна-договор. Няма посочен бивш собственик.

От представения Протокол от 13.03.1963 г. на Комисията по Т.П.С. в гр. Търговище се установи, че на Б. С., посочен под пореден № 28. Е дадено от ДПФ лозе от 0.5 дка в м. „Драка“ в землището на гр. Търговище за безвъзмездно ползване.

От представената скица на № 15-366920/04.04.2023г. , изд. от СГКК-Търговище е

видно, че Поземлен имот с идентификатор 73626.156.302 се намира в местност „Драка-Б“ в землището на гр. Търговище; има площ 602 кв.м.; по трайно предназначение на територията – земеделска; по начин на трайно ползване – друг вид трайно насаждение, като за собственици е посочено: земи по чл.19 от ЗСПЗЗ. Видно и от удостоверение за данъчна оценка по чл.264 ал.1 от ДОПК същият ПИ – трайни насаждения с идентификатор 73626.156.302 е с данъчна оценка 219.40 лв., като удостоверението се издава по данни на Община Търговище, актуални към 07.04.2023г.

Няма спор между страните по делото, че ПИ с идентификатор 73626.156.302 е включен в Протоколно решение № 2 от 30.07.2008 г. на комисия, назначена съгласно чл.19 ал.2 от ЗСПЗЗ, приложение № 1 към раздел II. т.1, като попада в тази част от протокола за имотите, по отношение на които са допуснати непълноти и грешки при регистрирането им като “земи по чл.19 от ЗСПЗЗ”.

Няма спор, че за процесния имот не е съставян акт за общинска собственост. Не са подавани документи за придобиване на собствеността по реда на § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ.

За изясняване на делото от фактическа страна, съдът разпита двама свидетели, посочени от ишците: 1. П. Й. М., ***г. бивши колежки с първата ищца Б. С.а; и 2. Д. А. Н., **г., съученичка, колежка и приятелка на втората ищца – Р. С.а. Първата свидетелка познава въпросния имот от 1973г., а втората свидетелка го знае още от детските и ученическите си години. От гласните доказателства се установи, че въпросното място се намира в местност „Драка“, по пътя за Парка, в близост до втората спирка на автобус № 4 /четворката/. Първоначално представлявало лозе с много хубаво десертно грозде, с площ от около 600 кв.м. После го направили овощна градина и там имало много хубави ябълки, орехи, череши. Имотът бил ограден от четирите страни с телена мрежа, която макар и амортизирана сега все още си е там. Св. М. знае, че Б. и Б. имали собствено място, което попадало в зоната на язовира и заради него по замяна им дали да ползват това – процесното лозе. Откакто са го имали някъде от около 1970г. Б. и Б. обработвали и стопанисвали мястото, а след смъртта на Б. продължили да се грижат за него Б., децата им и дори и внукът им /син на Р./ До момента продължават да ходят на мястото, да го обработват, и да берат плодове, както и тази година са брали ябълките. В имота нямало постройка, не се спомнят да е имало вода. И двете свидетелки казаха, че не знаят и никога през годините не са чували някой някога изобщо да им е оспорвал собствеността на Б. и Б. и след това на децата им. И двете свидетелки казаха, че те не знаят, не им е известно да са водени съдебни дела за този имот. И към настоящия момент имотът се владее явно, спокойно и непрекъснато от ишците.

От писменото заключение /л.55-59/ на вещото лице стр. инж. Д. Д., потвърдено в открито заседание и възприето без възражения, както от страните, така и от съда, се установи безспорно следното:

1.Описаният в исковата молба от ишците имот и в удостоверение № УО-35-27/21.06.2012г. по партидата на наследодателя Б. С. Б. по замяна- договор е идентичен с ПИ с идентификатор 73626.156.302, с площ от 602 кв.м в местност „Драка-Б“ в землището на

гр.Търговище,

ПИ с идентификатор 73626.156.302 съществува в реални граници.

По начин на трайно ползване представлява „Друг вид трайно насаждение“, със статут на земеделска земя, 3-та категория.

Границите на имот с идентификатор 73626.156.302 са:

- имот с идентификатор 73626.156.249 - на П. М. Р.
- имот с идентификатор 73626.156.300 - А. Д. П. и С. Н. П.;
- имот с идентификатор 73626.156.301 - земи по чл.19 от ЗСПЗЗ;
- имот с идентификатор 73626.156.270 - на Ф. М. Л. и Д. М. М.;□
- имот с идентификатор 73626.156.269 - на М. Д. К.;
- имот с идентификатор 73626.156.273 - на Б. П. Г.;
- имот с идентификатор 73626.156.274 - на К. Й. А.;
- имот с идентификатор 73626.156.275 - на Д. П. Д.;
- имот с идентификатор 73626.156.251 - на С. К. Г..

2. Процесният имот съществува в картата на възстановената собственост /КВС/ под номер 156302. Процесния имот може да бъде възстановен в реални граници. Процесният имот не е заявяван за възстановяване по реда на ЗСПЗЗ.

3. Разликата в площта на ПИ с идентификатор 73626.156.302. показана в удостоверение въз основа на емлячния регистър с площ 0.500 дка - лозе и скицата от СГКК-Търговище с площ от 602 кв.м, се дължи на предишно неправилно замерване на площите.

4. Имотът не е включен в регулацията на гр. Търговище.

Той е със статут на земеделска земя, 3-та категория.

5. Изготвена е скица на поземлен имот с идентификатор 73626.156.302 по КККР на гр.Търговище. Границите на процесния имот са повдигнати в жълто.

От констативно-съобразителната част на писменото заключение по СТЕ се изясни следното: Процесният имот се намира в местността „Драка - Б" в землището на гр.Търговище. До него се стига по пътека, през други имоти от северозапад, защото имотът не граничи с път. Теренът е с наклон на север. Имотът не е застроен. Той е ограден е от трите страни - изток и запад с мрежа на бетонови колове, а от юг частично има и бодлива тел. По южната граница има лек скат, който отделя процесния имот от съседните. От север по голяма част от границата са наредени прави автомобилни гуми и люлякови храсти, които служат за ограда. Имотът представлява стара овощна градина, в която има 2 череши, 2 вишни, 2 ореха, 2 сливи, 15 ябълки, няколко джанки и остатъци от старо лозе. Имотът е бил захранен с питейна вода, защото в средата му има шахта и вертикална водопроводна затапена тръба.

Вещото лице инж. Д. при посещение в отдел „ТСУ“ в Община Търговище е установило, че по стария кадастрален план за местността „Драка - Б“ от 1975г., поземлен имот с идентификатор 73626.156.302 представлява най-южната част от имот с № 4250. По разписния лист към стария кадастрален план имот № 4250 е записан като лозе на Х. Б.. Съпоставяйки стария кадастрален план с кадастралната карта установява, че от имот с № 4250 по стария план са образувани 4 нови имота. Те са отразени в КК като: - имот с идентификатор 73626.156.302 - земи по чл. 19 от ЗСПЗЗ (процесния имот); -имот с идентификатор 73626.156.301 - земи по чл.19 от ЗСПЗЗ; -имот с идентификатор 73626.156.300 - А. Д. П. и С. Н. П.; -имот с идентификатор 73626.156.250 - на С. И. Х..

Съдът, при така установената фактическа обстановка прави следните правни изводи:

Тримата ищци – Б. Д. Б., Р. Б. Й. и С. Б. С., като наследници - първата е съпруга, а втората и третият са дъщеря и син на Б. С. Б., поч. на 16.02.2020г. са предявили иск против ответника – Община Търговище за: установяване правото им на собственост по давностно владение и наследство върху поземлен имот с идентификатор 73626.156.302, представляващ по начин на трайно ползване – друг вид трайно насаждение, с площ от 602 кв.м., находящ се в землището на гр. Търговище, местност „Драка-Б“, с правно основание чл.124 ал.1 предлож.2-ро от ГПК и във вр. чл.79 ЗС. Ищците основават иска си на давностно владение от 13.03.1963г. когато имотът е бил предоставен на техния наследодател по замяна от комисията по ТПС в гр. Търговище и изтекла придобивна давност към момента на предявяване на иска по настоящото дело – 03.07.2023г. и наследяване, като се позовават на решение № 3/24.02.2022г. на КС на РБ, с което са обявени за противоконституционни разпоредбите на § 1, ал.1 от ЗДЗС и на § 2 от ЗР на ЗИДЗС.

Съгласно чл.124 ал.1 ГПК всеки може да предяви иск, за да възстанови правото си, когато то е нарушено, или за да установи съществуването или несъществуването на една правно отношение или на едно право, когато има интерес от това.

По отношение направеното едва в хода на устните състезания възражение от ответника за сила на присъдено нещо:

След извършена от съда служебно справка в САС „Съдебно деловодство“ , се установи, че на 30.11.2007г. е образувано Гр.дело № 2046/2007г. /към момента унищожено, поради изтичане срока на съхранение в архив/ по описа на РС-Търговище по предявен от ищец: Б. С. Б. против ответник: Община Търговище иск да бъде признат за собственик на земеделска земя-лозе, представляващо имот № 73626.156.302, с площ от 630 кв. по КВС в землището на гр. Търговище , местност „Драка-Б“, на основание давностно владение, по чл.97 ал.1 ГПК във вр. чл.79 ЗС. С решение № 70/01.02.2008г. на РСТ искът е уважен. С решение по В.гр.д. № 116/2008 г. по описа на ОС-Търговище е отменено изцяло решението на първоинстанционния съд, искът е отхвърлен. Решението е влязло в законна сила на 14.06.2008г. Подадената от ищеца молба до ВКС за отмяна решението на ОСТ е оставена без уважение.

На 26.06.2019 г. е образувано Гр.дело № 1104/2019г. по описа на РС-Търговище по предявен от ищци: Б. С. Б. и Б. Д. Б. против ответник: Община Търговище иск да бъдат признати за собственици на земеделска земя-ПИИ № 73626.156.302, с площ от 602 кв.м. в землището на гр. Търговище, местност „Драка“, на основание давностно владение, по чл.124 ал.1 ГПК. С решение № 14/17.01.2020г. на РСТ искът е уважен. С решение № 105/27.08.2020г. по В.гр.д. № 74/2020г. на ОС-Търговище е отменено решението на първоинстанционния съд и искът е отхвърлен против съпругата /втората ищца/ и двете деца, които са конституирани в хода на въззивното производство след смъртта на първия ищец /Б. С. Б. е починал на 16.02.2020г./. Решението е влязло в законна сила на 15.09.2020г.

Настоящото Гр.дело № 875/2023г. по описа на РС-Търговище е образувано на 03.07.2023г. от наследниците-съпругата и двете деца на праводателя им, посочен по-горе, за установяване право на съобственост на земеделска земя-ПИИ № 73626.156.302, с площ от 602 кв.м. в местност „Драка-Б“ като се твърди ново обстоятелство след 15.09.2020г. когато е влязло в сила решението по Гр.д. № 1104/2019г. и към момента на завеждане на иска - изтекла придобивна 10-годишна давност, след постановяване на решение № 3/24.02.2022г. на КС на РБ, с което са обявени за противоконституционни разпоредбите на § 1, ал.1 от ЗДЗС и на § 2 от ЗР на ЗИДЗС и отпадане на мораториума за придобиване на имоти-частна държавна или общинска собственост след 31.12.2022г.

Съобразявайки изложеното, съдът счита, че така предявеният иск е допустим и в конкретния случай е неприложима разпоредбата на чл. 299 ал.2 във вр. ал.1 и чл.298 ал.1 от ГПК. Съгласно визираните разпоредби, решението влиза в сила само между същите страни, за същото искане и на същото основание. Спор, разрешен с влязло в сила решение, не може да бъде пререшаван освен в случаите,когато законът предвижда друго и повторно заведеното дело се прекратява служебно от съда. В конкретния казус, страните /ищцовата страна/ и имотът с площ от 630 кв.м. по Гр.д. № 2046/2007г. на РСТ са различни от тези по настоящото. Налице са и нови фактически обстоятелства, свързани с основанията за придобиване на собственост, в сравнение с Гр.дело № 1104/2019г. на РСТ. Ето защо съдът счита, че следва да разгледа иска по същество.

Безспорно се установи от писмените и от гласните доказателства, преценени в тяхната съвкупност, че наследодателят на ищите и съпруг на първата от тях е получил фактическата власт върху процесния имот по силата на замяна от 1963г. от комисия по ТПС с негов собствен имот попадащ в чашката на язовира в гр. Търговище. От показанията на разпитаните свидетели се установи несъмнено и категорично, че наследодателят на ищите и съпругата му са ползвали, стопанисвали, обработвали имота и събирали плодовете му със съзнанието на собственици. Както от свидетелските показания, така и от заключението на съдебната техническа експертиза се у изясни, че въпросният имот има площ от 602 кв.м., има трайни граници и в него има трайни насаждения. Повече от 50 години наследодателят на ищите и съпругата му, а след неговата смърт – съпругата и децата им владеят имота явно, непрекъснато, спокойно, без никой да е оспорвал правата им, и към настоящия момент. След като имотът се владее, ползва и се събират плодовете от

него от 1963г. и към момента, с намерението за своене на собственици, той не е заявяван за възстановяване на собственост по реда на ЗСПЗЗ и е бил предоставен по реда на чл.19 ЗСПЗЗ като земеделска земя на общината, което е отразено в КККР с посл. изм. от 2018г. Още повече, че в Протокола по чл. 19 от ЗСПЗЗ, този имот попада в частта, в която са имоти, по отношение на кои го са допуснати непълноти и грешки при определянето им като земи по чл. 19 от ЗСПЗЗ.

Владението на ищите е безспорно доказано. Единственият спорен момент е дали е изтекла 10-годишната давност, с изтичането на която се придобива право на собственост върху недвижим имот. Процесния имот се явява частна общинска собственост. За вещите частна държавна или общинска собственост, които са завладени преди влизане в сила на изменението на чл. 86 ЗС от ДВ бр.33 от 1996 г., давностният срок започва да тече от 01.06.1996 г. Десетгодишният давностен срок, започнал да тече от 1.06.1996 г., изтича не на 31.05.2006 г., а на 1.06.2006 г., към който момент е в сила мораториумът, установен с § 1 ЗР на ЗДЗС (ДВ, бр. 46/2006 г.), с който е постановено спиране на давността за определен период от време, продължен впоследствие до 31.12.2022 г.

По същество възражението на ответника е свързано с въведения през 2006 г. с § 1, ал. 1 от Закона за допълнение на Закона за собствеността мораториум върху давността за придобиване на имоти частна държавна или общинска собственост.

По този въпрос съдът се придържа към практиката на ВКС, напр. разясненията дадени в Решение № 50080 от 26.10.2022 г. на ВКС по гр. д. № 1814/2021 г., II г. о., ГК, в производство по чл.290 ГПК:

С решение № 3 от 24.02.2022 г. по к. д. № 16/2021 г. на Конституционния съд на Република България (обн. ДВ, бр. 18/04.03.2022 г.) са обявени за противоконституционни разпоредбите на § 1, ал. 1 от Закона за допълнение на Закона за собствеността (обн., ДВ, бр. 46/2006 г., посл. доп., ДВ, бр. 18/2020 г.) и на § 2 от Заключителните разпоредби на Закона за изменение на Закона за собствеността (обн., ДВ, бр. 7/2018 г.).

Съгласно първата разпоредба давността за придобиване на имоти - частна държавна или общинска собственост спира да тече до 31.12.2022 г. (считано от 31.05.2006 г.), включително за придобиване на земеделски земи, които са собственост или върху които е възстановено правото на собственост по реда на ЗСПЗЗ на държавни или общински училища, или на други държавни и общински институции в системата на предучилищното и училищното образование.

С атакувания § 2 ЗР на ЗИЗС е придадено обратно действие на последното по време удължаване на срока на спиране на давността за придобиване на имоти частна държавна или общинска собственост, прието с § 1 ЗИЗС (обн., ДВ, бр. 7 от 2018 г.). Разпоредбата на § 1 ЗИЗС е обнародвана в ДВ, бр. 7 от 19.01.2018 г., но влизането ѝ в сила е от 31.12.2017 г. - § 2 ЗР на ЗИЗС, като по този начин с обратна сила е отнет вещноправният ефект на давностното владение, осъществявано в периода от 31.12.2017 г. до 19.01.2018 г.

Конституционният съд е обявил за противоконституционна разпоредбата на § 1, ал. 1

ЗД на ЗС, като противоречаща на чл. 17, ал. 1 и ал. 4 от Конституцията. Изрично е посочил, че с обявяването ѝ за противоконституционна не се засяга нейният досегашен ефект, а съгласно чл. 151, ал. 2, изр. 3 КРБ последиците от преустановяване на мораториума настъпват от момента на влизане на решението му в сила (три дни след обнародването му – чл. 151, ал. 2, изр. 2 КРБ).

Нормата на § 2 ЗР на ЗИЗС е обявена за противоконституционна, като противоречаща на чл. 4, ал. 1 и на чл. 17, ал. 1 и ал. 3 от Конституцията, тъй като засяга вече придобити права – в случая правото на собственост, основаващо се на изтекла в периода от 31.12.2017 г. до 19.01.2018 г. придобивна давност.

Предвид задължителния за съдилищата характер на решенията на Конституционния съд (чл. 14, ал. 5 ЗКС), от горното следва, че за периода 31.05.2006 г. – 30.12.2017 г. и 20.01.2018 г. – 07.03.2022 г. придобивната давност за имоти частна държавна или общинска собственост не е текла по силата на установения от законодателя мораториум; същата започва да тече с влизане в сила на решението на Конституционния съд на 08.03.2022 г.

Съобразявайки изложеното по-горе, безспорно е, че непрекъснато, явно и спокойно владение на ищите върху процесния имот е продължило в периода от изменението на чл. 86 ЗС през 1996 г. (ДВ, бр. 33/1996 г.), т.е. от 01.06.1996г. до 31.05.2006г. и от 08.03.2022г. до предявяване на иска на 03.07.2023г., както и до настоящия момент, поради което закономерно следва да се приеме, че към момента на предявяване на настоящия иск на 03.07.2023г. десетгодишният срок по чл. 79, ал. 1 ЗС е изтекъл и ищите са придобили имота по давност.

Несъмнено ищите имат правен интерес да установят съществуването на своето право на собственост по отношение на ответника, тъй като правото им на собственост върху Поземления имот - земеделската земя в м. “Драка-Б” е застрашено, а именно: според Община Търговище земята е общинска собственост по чл.19 от ЗСПЗЗ и това е посочено в скицата и кадастралната карта и кадастралния регистър на СГКК-Търговище, и при такива данни ищите не биха могли да се снабдят с нотариален акт по обстоятелствена проверка за собственост върху същия имот, нито да се разпореждат с имота си. Така ищите са поставени в положение, че нито могат да се легитимират с нотариален акт, че те са собственици, нито могат да извършат разпоредителни сделки /продажба, замяна, дарение и пр./ с имота като свой собствен. Предявеният положителен установителен иск е възможният процесуален ред за защита на правата им.

Предвид изложеното съдът счита, че предявеният установителен иск по чл.124 ал.1 предлож.2-ро от ГПК е основателен, поради което и следва да бъдат уважен.

С оглед изхода на спора и на осн. чл.78 ал.1 от ГПК ответникът следва да заплати направените по делото разноски на ищите в размер на общо 315 лв., от които 50 лв. – държавна такса при предявяване на иска; 10 лв. – д.т. за вписване на исковата молба; 15 лв. – д.т. за преписи по чл.102з, ал.3 от ГПК; 240 лв. – депозит за възнаграждение по СТЕ. Претендирано е и заплащане на адвокатско възнаграждение в размер на 1000 лв., видно от

списъка по чл.80 ГПК от 25.10.2023г. /лист 63/, но не са представени писмени доказателства за действително, ефективно извършени такива разходи. По делото е представено пълномощно от ищците за представляващия ги адвокат от 18.05.2023г. /лист 5-6/, но реално не е представен, нито договор за правна защита и съдействие, нито документи за заплащане на адвокатски хонорар по банков път. Съгласно ТР № 6/2012г. от 06.11.2013г. по тълк.дело № 6/2012г. на ОСГТК на ВКС, т.1, съдебните разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението. В договора следва да е вписан начина на плащане – ако е по банков път, задължително се представят доказателства за това, а ако е в брой, то тогава вписването за направеното плащане в договора за правна помощ е достатъчно и има характер на разписка.

Въз основа на изложените мотиви, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ, ЕИК 000875920, с адрес: гр. Търговище, пл. “Свобода” №1, представлявана от кмет на общината Д-р Д. И. Д., че Б. Д. Б., ЕГН *****, с адрес гр. Търговище, ул. "Б." № **, Р. Б. Й., ЕГН *****, с адрес: гр. Попово, Ж.К. „М.“ бл.***, вх. *, ет. **, С. Б. С., ЕГН *****, с адрес: гр. Търговище, ул. „Ц.О.“ № **, вх. **, ет. **, ап.**, СА СОБСТВЕНИЦИ на следния недвижим имот, находящ се в землището на гр. Търговище, местност “Драка-Б” а именно: ПОЗЕМЛЕН ИМОТ с идентификатор 73626.156.302 с площ от 602 кв.м., трайно предназначение на територията: земеделска; начин на трайно ползване: друг вид трайно насаждение; категория на земята: 3, при граници и съседи: ПИ с идентификатори: 73626.156.249 - на П. М. Р.; 73626.156.300 - А. Д. П. и С. Н. П.; 73626.156.301 - земи по чл.19 от ЗСПЗЗ; 73626.156.270 - на Ф. М. Л. и Д. М. М.; 73626.156.269 - на М. Д. К.; 73626.156.273 - на Б. П. Г.; 73626.156.274 - на К. Й. А.; 73626.156.275 - на Д. П. Д.; 73626.156.251 - на С. К. Г., на осн. чл. 124 ал.1 предлож.2-ро ГПК във вр. с чл.79 ал.1 ЗС.

НЕРАЗДЕЛНА ЧАСТ от решението е скицата към писмено заключение по съдебна техническа експертиза, приложена на лист 59 по делото.

ОСЪЖДА ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ, ЕИК 000875920, с адрес: гр. Търговище, пл. “Свобода” №1, представлявана от кмет на общината Д-р Д. И. Д. ДА ЗАПЛАТИ на Б. Д. Б., ЕГН *****, с адрес гр. Търговище, ул. "Б." № **, Р. Б. Й., ЕГН *****, с адрес: гр. Попово, Ж.К. „М.“ бл.***, вх. *, ет. **, С. Б. С., ЕГН *****, с адрес: гр. Търговище, ул. „Ц.О.“ № **, вх. **, ет. **, ап.**, сумата от общо 315 лв. представляваща направените по делото разноски, на осн. чл.78 ал.1 ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на въззивно обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните, пред Окръжен съд - Търговище

Съдия при Районен съд – Търговище: _____